

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Kuulin lakeuden kutsun

Muuttaneiden näkemyksiä uudesta kotiseudustaan

Minna Laihorinne

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma AIK 210 op

Marraskuu 2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU
Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Minna Laihorinne	Sivumäärä 29 ja 9 liitesivua
Työn nimi Kuulin lakeuden kutsun, Muuttaneiden näkemyksiä uudesta kotiseudustaan	
Ohjaava(t) opettaja(t) Annikki Alhqvist	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Tuula Lahti, Seinäjoen seudun elinkeinokeskus	
Tiivistelmä	
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Seinäjoen seudun elinkeinokeskukselle 2010 alueelle muuttaneiden kokemuksia alueesta. Tarkastelun kohteena ovat ennakkokäsityksen ennen muuttoa, motiivit muuton toteuttamiselle sekä muuton vaikutukset kahden vuoden asumisen jälkeen. Tutkimus toteutettiin yhteisöllisyyden näkökulmasta. Minkälaiden asioiden vastaajat kokivat tukevan kiinnittymistä alueelle, miten muutto vaikutti vastaajien hyvinvoinnin eri osa-alueisiin.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää käyttäen. Aineisto kerättiin kyselynä syksyllä 2012. Kysely lähetettiin 500 alueelle muuttaneelle satunnaisotannalla. Kyselyyn vastasi 76 henkilöä. Kysely toteutettiin ja analysoitiin Webropolia apuna käyttäen.</p> <p>Kyselystä saatujen tulosten perusteella alueelle muuttaneista 71% oli tyytyväisiä valintaansa. Asuin-ympäristö koettiin miellyttävänä, palvelujen saanti ja laatu vastasi hyvin odotuksia. Alue koettiin virkeänä ja elinvoimaisena maaseutukeskuksena, jossa on hyvä asua ja elää. Lähiverkostojen toimivuus ja merkitys korostuivat ja niistä koettiin saavan tukea ja turvaa, jotka lisäävät hyvinvointia. Merkittävää tuloksissa oli vapaa-ajan laatuun ja määrään liittyvät asiat. Niille oli asetettu odotuksia ja ne olivat toteutuneet hyvin. Työhön ja uraan liittyvien asioiden merkitys jäi hyvin vähäiseksi muuttopäätöksessä ja alueella viihtymisessä.</p> <p>Opinnäytetyöstä saatuja tuloksia voidaan hyödyntää tulevan alueellisen toiminnan suunnittelussa. Yhteisöllisyyden ja lähiverkostojen tukeminen on yhteisöpedagogiikan ydinaluetta. Tulosten avulla Komia-markkinointi voi hyödyntää tulevaisuudessa kohdentaessaan toimintaansa alueella jo oleville, mutta myös alueelle muuttaville.</p>	
Yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma, yhteisö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Minna Laihorinne	Number of Pages 38
Title Kuulin lakeuden kutsun	
Supervisor Annikki Ahlqvist	
Subscriber and/or Mentor SEEK/ Tuula Lahti	
<p>Abstract</p> <p>The purpose of the thesis is to clarify the experiences of the ones which had moved to the Seinäjoki area in a year 2010. The subscriber of this thesis was Seinäjoki Region Business Service Center The subject of the examination is the preconceptions before the migration, the motives for the carrying out of the migration and the effects of the migration after the two-year living. The study was carried out from the point of view of the communality. The interviewees were asked about the matters they experienced supporting the fastening to the area and how the migration affected different sectors of the interviewees' welfare.</p> <p>The thesis was carried out using a quantitative research method. The material was collected as an inquiry with the fall of 2012. The inquiry was sent to 500 randomly chosen people who have moved to the area in year 2010. 76 people answered an inquiry. The inquiry was carried out and was analyzed with the help of Webropol.</p> <p>On the basis of the results that were obtained from the inquiry 71% of the ones who had moved to the area was satisfied with their choice. The residential environment was experienced as pleasant, the supply and quality of services corresponded to the expectations well. The area was experienced as the lively and vital countryside center where it is good to live. The functionality and significance of the local community networks were emphasized. The results matters which are related to the quality and number of the leisure time came out in significant role . Expectations had been set on them and they had come true well. The significance of the matters which are related to work and the groove remained very minor in the migration decision.</p> <p>The results that have been obtained from the thesis can be utilized in the planning of the future regional operations. The communality and the supporting of local community networks are the core areas of the community pedagogics. The Komia-marketing can utilize the results of this study in the future when focusing on its operation to the ones already live in the area and also to the ones to move here.</p>	
Keywords: communality, social capital, community	

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	5
2.	LAKEUDEN KUTSUN KUULLEET	6
3.	YHTEISÖLLISYYS	7
3.1.	Yhteisöllisyyden merkitys hyvinvoinnille	8
4.	SOSIAALINEN PÄÄOMA	9
5.	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	11
5.1.	Tutkimusongelmat, tavoitteet ja kohderyhmä	11
5.2.	Kyselyn toteutus	12
5.3.	Kyselyn luotettavuus	13
6.	TUTKIMUSTULOKSET	14
6.1.	Taustatiedot	14
6.2.	Ennakkokäsitykset ennen muuttoa	14
6.3.	Muuton motiiveja	16
6.4.	Muuton vaikutukset	18
6.5.	Yhteydenpito ja verkostoituminen muuton jälkeen	19
6.6.	Kokemukset verkostoitumisen haasteista	20
6.7.	Tukiverkostot	21
6.8.	Jäädä vai lähteä?	22
6.9.	Muuton vaikutukset koettuun hyvinvointiin	24
7.	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	25
	LÄHTEET	
	LIITTEET	30

1. JOHDANTO

”Yhteiskunta ja yhteisö on tietä näyttävä valo, jonka hohteeseen ihmiset kerääntyvät saavuttaakseen erityisen tavoitteensa, auttaakseen toisiaan saavuttamaan omat tavoitteensa ja pitääkseen huolta toisistaan. Yhteiskunnan ja yhteisön tehtävä on pitää huolta siitä, että jokainen jäsen tulee kuulluksi ja että he oikealla tavalla antavat eteenpäin tähän maailmaan mukanaan tuomansa lahjat. Ilman antamista yhteiskunta ja yhteisöt kuolevat. Ja ilman yhteiskuntaa ja yhteisöä jää ihminen ilman paikkaa, jossa hän voi olla jotakin. Yhteiskunta ja yhteisöt ovat perustavaa laatua oleva paikka, jossa ihmiset, kokoontuvat, jakavat ja ottavat vastaan lahjoja.

*Jos sinulla ei ole yhteisöä, ei sinulla ole ketään joka kuuntelisi sinua, eikä paikkaa minne mennä tunteaksesi itsesi tervetulleeksi. Sinulla ei ole ihmisiä, jotka voivat vaa-
lia sitä mitä olet ja tukea sinua antamisessasi. Siksi monet ihmiset, joilla on upeita lahjoja, pidättäytyvät antamasta niitä, koska eivät tiedä minne ne laittaisivat. Jollemme voi antaa lahjojamme, menemme sisäisesti lukkoon, lukkiintuminen vaikuttaa meihin henkisesti ja ruumiillisesti, se vie voimat. Jäämme ilman kotia, paikkaa minne voimme mennä, kun haluamme tulla nähdyksi. E.Some – Läheisyyden henki ”(Lähteenoksa 2008. 7-8.)*

Kyseinen suomennos on Meri Lähteenoksan (2008) teoksessa Viisas arki. Teos käsittelee puutalokortteli Annikin vaiheita ja antaa ohjeita yhteisöllisyyden vahvistamiseen omassa yhteisössä. Hän oli kokenut suurta hämmennystä lukiessaan tämän Burkinofasolaisen dagara-heimon määritelmät yhteiskunnasta ja yhteisöllisyydestä. Minulle heräsi samanlaisia tuntemuksia lukiessani kyseistä suomennosta. Mitä on yhteisöllisyys ja mikä on yhteiskunnan ja yksilön merkitys sen rakentumisessa. Miten yhteisöllisyys rakentuu silloin kun ihminen muuttaa uudelle paikkakunnalle.

Opinnäytetyöni käsittelee vuonna 2010 Seinäjoen seudulle muuttaneiden henkilöiden ja perheiden kokemuksia. Työssä kartoitetaan muuttajien ennako-odotuksia, motiiveja ja niiden toteutumista. Tarkastelun kohteena ovat muuton vaikutukset henkilön ja hänen perheensä kokemaan hyvinvointiin. Ennako-odotuksia selvitettiin teemoit-

tain ja lisäksi avoimissa vastauksissa muuttajat saivat kertoa omin sanoin ennako-
odotuksiaan. Muuton motiiveja selvitettiin niin työuraan, perheeseen kuin asumiseen
liittyen.

Ennako-odotuksien ja motiivien lisäksi selvitettiin muuton vaikutuksia henkilöiden
hyvinvointiin, perheeseen, talouteen, työhön ja asumiseen. Yhteisöllisestä näkökul-
masta selvitettiin miten sosiaaliset verkostot olivat rakentuneet ja minkälaisia tukiver-
kostoja vastaajat käyttivät. Tietoa kerättiin myös siitä aikoivatko vastaajat jäädä pysy-
västi alueelle ja mitkä tekijät tukevat mahdollista jäämistä.

2. LAKEUDEN KUTSUN KUULLEET

Etelä-Pohjanmaan väkiluku vuoden 2011 lopulla oli 193 735 henkeä, jossa vähen-
nystä vuodesta 2000 on 1885 henkeä. Maassamuutto koko Etelä-Pohjanmaan alu-
eella on ollut tappiollista koko 2000-luvun ajan. Tappiollista muuttoliike on ollut lähin-
nä alle 29-vuotiaiden ikäryhmässä, mitä selittänee opiskelemaan siirtyminen, sillä
pääosa muutosta on suuntautunut seutukuntiin, joissa on suuria oppilaitoksia. Yli 30-
vuotiaiden ikäryhmässä maassamuutto on ollut voitollista vuodesta 2002 lähtien. Vä-
estömäärän muutoksen trendin voi kokonaisuudessaankin katsoa muuttuneen kas-
vavaksi vuodesta 2008 lähtien. Väkiluvun kasvu näyttää keskittyneen Seinäjoelle ja
lähialueille. (Tilastokeskuksen tietokanta 20.10.2012).

Valtiotieteen professori Timo Aro on tutkinut muuttoliikkeitä Suomessa. Hän on tutki-
nut myös Seinäjoen alueen tilannetta. Aron mukaan vetovoimaisin seutu tällä hetkel-
lä on juuri Seinäjoki. Muuttovoittoa Seinäjoen seutu on saatu eniten 2005-2010 väli-
senä aikana suhteutettuna väkilukuun. Muuttajien koulutustasossa on myös kohon-
nut ja muuttajissa on enemmän korkea-asteen koulutuksen suorittaneita. Aro myös
nostaa esille vetovoimaisuuden poikkeavuuden muuhun maahan verrattuna. Alueella
ei ole yliopistoa tai satamaa, mutta se on silti vetovoimainen. Hän näkee selittävänä
tekijänä alueen pitkäjänteisen yhteistyön, jota tukee yhteinen tahtotila ja osaaminen
eri aloilla. Alueella on poikkeuksellinen yrityskulttuuri ja väestöllä menestykseen pyr-

kivää mentaliteettia. Poikkeuksellista tutkimuksen mukaan on myös suuri paluumuuttajien määrä. (Seinäjoen kaupunki/ Kehittämispalvelut 30.10.2012).

3. YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyys käsitteenä toistuu nykypäivänä monessa yhteydessä. Mitä sillä tarkoitetaan ja miten se vaikuttaa ihmisen elämään jää joskus epäselväksi. Lyhyesti voi sanoa, että yhteisö on ihmisryhmä, jonka perustan luovat ihmiset, jotka ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Heitä yhdistää yhteinen päämäärä, tehtävä tai tarkoitus. (Kumpulainen, 2004 .)

Yhteisöllisyys on muuttunut yhteiskunnan muutoksien myötä. Aikaisemmin ihmisen yhteisön muodosti suku, kylät ja kaupungit. Yhteisön käsitteen alkuperä voidaan jotta Aristoteleen filosofiaan, joka nostaa esiin ihmisen luontaisen tarpeen yhteisöllisyyteen, yhteistoimintaan sekä yhteisen hyvän tuottamiseen (Kangaspunta 2011, 16.) Ihminen määriteltiin voimakkaasti sen yhteisön kautta johon hän kuului. Ensiksi tämä oli suku myöhemmässä vaiheessa kylä ja kaupunki. Tässä ajattelussa katso- taankin tapahtuneen suurin muutos, jota tulee tarkastella yksilöllistymisen näkökul- masta. Yksilöllistymisellä tarkoitetaan aikojen saatossa muotoutuneita prosesseja, joissa yksilön suhde yhteisöihin on muuttunut. Suhde perheeseen, kylään ja jopa kansallisuuden kokemiseen on heikentynyt ja joidenkin väitteiden mukaan jopa koko- naan katkennut. Myöhemmässä kehityksessä rinnalle tulivat erilaiset statusyhteisöt kuten kauppias- ja ammattiyhteisöt. Kaupungistuminen ja moderni yhteiskunta toi mukanaan muutoksen yhteisöllisyyden määrittelyyn. Aikaisemmin yksilön osan mää- ritteli yhteisö ja nyt korostui asema ja rooli. Ihmisen yhteisöllisyys on siis kehittynyt suljetusta sukuyhteisöstä nykyiseen avoimiin ja sosiaalisiin verkostoi- hin.(Kangaspunta 2011, 15-16.)

Nykyisin ihminen määrittelee itsensä mieluummin oman historiansa kautta kun taas ennen se tuotiin esille yhteisön ominaisuuksien kautta eli kollektiivin kautta. Ihminen määrittelee itsensä ainutkertaisena suhteessa muihin ihmisiin omien kokemusten,

tunteiden ja mielipiteiden kautta. Voidaan siis sanoa, että yhteisöt koostuvat yksilöistä ja yksilöiden identiteetti rakentuu yhteisöjen kautta. (Saastamoinen 2011, 61-62). Tällä tarkoitetaan sitä, että yhteisöön liittynyt yksilö sisäistää vallitsevat normit ja arvot, joista tulee pikkuhiljaa osa hänen omaa identiteettiään. (Kumpulainen 2004.)

3.1. Yhteisöllisyyden merkitys hyvinvoinnille

Hyvinvoinnin määrittely yksiselitteisesti on mahdotonta, Se koostuu monista siihen vaikuttavista tekijöistä. Tällaisia tekijöitä on mm. subjektiiviset arvostukset ja henkilökohtaiset tuntemukset sekä objektiivisesti mitattavat asiat. Hyvinvointia voidaan tarkastella kolmen kategorian avulla: terveys, materiaallinen hyvinvointi sekä koettu hyvinvointi. Materiaalisella hyvinvoinnilla tarkoitetaan elinoloja ja toimeentuloa ja koetulla hyvinvoinnilla tarkoitetaan yksilön omia kokemuksia hyvinvoinnista. Tällä koetulla hyvinvoinnilla viitataan yksilön omaan oletukseen siitä, millainen hänen terveytensä ja materiaallinen hyvinvointinsa tulisi olla. (Moisio, Karvonen, Simpura & Heikkilä 2008, 11-14.) Yhteisöllisyys koetaan yleensä positiivisena asiana, se ilmenee ihmisten välisenä vuorovaikutuksena, joka luo ihmisen hyvinvoinnille tärkeitä ominaisuuksia. Näitä ovat esimerkiksi turvallisuuden tunne, elämän laadun paraneminen ja vapaaehtoisuus. Yhteisöllisyys nähdään löyhinä verkostoina, jotka ovat vapaaehtoisia mutta tuovat elämään hyvinvointia ja terveyttä. Yhteisöllisyys perustuukin luottamukseen ihmisten välillä. (Hyyppä 2002, 90.) Tapaninen ym. (2002) nostaa luottamuksen lisäksi yhteisöllisyyden rakentumisen tärkeiksi tekijöiksi yhteiset kokemukset, avoimen vuorovaikutuksen, me-hengen ja kumppanuuden sekä omantiedon ja osaamisen jakamisen muille (Tapaninen ym. 2002, 195.) Juuri tämä vastavuoroisuus on yhteisöllisyyden ydinkäsite. Yhteisöllisyys on vapaaehtoista mutta sen eteen on tehtävä työtä (Paasivaara & Nikkilä 2010, 13). Tätä kautta saavutetaan positiiviset asiat ihmisen kokemalle hyvinvoinnille.

4. SOSIAALINEN PÄÄOMA

Sosiaalinen pääoma on käsitteenä vanha ja siitä on monia erilaisia näkemyksiä. Juuret sosiaalisen pääoman käsitteeseen löytyvät 1800-luvulta ja nykyisenkin keskustelun pohjalla olevat teoriat lähinnä 1980-luvulta. Tuolloin sosiologit James Coleman, Pierre Bourdieu ja Robert Putman nostivat käsitteen yhteiskunnallisen tutkimuksen kohteeksi

James Coleman (1988) on jaotellut sosiaalisen pääoman muodoista kolme osaa; vastavuoroisuuden velvoite, informaatiokanavat ja sosiaaliset normit. Vastavuoroisuuden velvoitteella tarkoitetaan sitä, että yksilö voi auttaessaan muita luottaa siihen, että saa itse apua tulevaisuudessa. Tämä helpottaa vastavuoroisuuden toteutumista. Coleman jakaa vastavuoroisuuden normit tasapainotettuihin ja yleistettyihin. Tasapainotetulla vastavuoroisuuden normilla tarkoitetaan samanarvoisien hyödykkeiden vaihtoa ja yleistetyllä normilla tarkoitetaan keskinäisiä palveluksia, joista vastapalvelus suoritetaan joskus myöhemmin. Jälkimmäinen on rinnastettavissa perinteiseen ”naapuriapuun”. Vastavuoroisuuden normi antaa erinomaiset mahdollisuudet luottamuksen muodostumiselle. Tämä taas auttaa vuorovaikutuksen kehittymistä sekä hyvien verkostojen muodostumista. (Pehkonen 2004, 36.)

Pierre Bourdieu edustaa eurooppalaista näkökulmaa sosiaalisen pääoman käsittelyn määrittelyssä. Hän määrittelee käsitteen ryhmäsidonnaisena hyödykkeenä, jota yksilö voi hyödyntää oman päämääränsä saavuttamiseen. Lyhyesti voisi kiteyttää, että hän näkee sosiaalisen pääoman taloudellisen ja kulttuurisen pääoman rinnalla väli-teenä erottua jakautuneesta yhteiskunnassa. (Ellonen 2008, 32.)

Putnamin määritelmä perustuu sosiaalisen pääoman yhteisölliseen ominaisuuteen. Hän näkee, että perustan luovat verkostot, normit ja luottamus. Verkostot jaetaan horisontaalisiin ja vertikaalisiin. Horisontaalisissa verkostoissa ollaan tasa-arvoisia kaikin puolin kun taas vertikaalinen verkosto muodostuu hierarkisista rakenteista. Putnam näkee, että horisontaaliset verkostot ovat parempia. Ne luovat luottamusta ja vastavuoroisuutta jäsentensä kesken. Tällaisesta verkostosta yhdistykset ovat oiva

esimerkki. Putnamin mukaan sosiaaliseen pääomaan liittyy kiinteästi vastavuoraisuus, jonka pohjalta luottamus voidaan rakentaa. Putnam puhuu siis verkostojen merkityksestä kansalaisyhteiskunnan toiminnan näkökulmasta. (Kankainen 2012.) Putnamin määritelmä voidaan kiteyttää niin, että sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan toimintaa, joka tukee yhteiskunnan toimintaa. Se parantaa ihmisten välistä luottamusta, jota tukevat, normit ja toimivat verkostot. (Hyypä 2002, 50.)

Sosiaalisen pääoman karttumisen myötä kasvavat sosiaaliset verkostot ja niistä saatava tuki vaikuttavat ihmisen hyvinvointiin positiivisesti. Ihmisten välinen vuorovaikutus lisääntyy ja oppivat luottamaan toisiinsa ja nämä edistävät konkreettisesti informaation kulkua. Tämä taas edesauttaa kollektiivisten ongelmien ratkaisua yhteisöllisesti sekä ennaltaehkäisee niitä. Sosiaalisen pääoman kasvattama luottamussuhde kiinteyttää yhteisön jäsenten yhteenkuuluvuudentunnetta ja lisää kiintymistä omaan yhteisöönsä. (Pehkonen 2004, 16.)

Mielestäni sosiaalisen pääoman määrittely on hankalaa, ei siitä ole saatu yhteistä näkemystä. Osa määrittelee sen suppeaksi ominaisuudeksi, joka on kiinteässä yhteydessä yksilöön ja lähiyhteisöön. Toiset määrittelevät sen hyvin laajasti liittäen siihen taloudellisia ja lainsäädännöllisiä seikkoja. Tässä työssä keskityn suppeaan näkemykseen, jota myös Hyypä tutkimuksessaan käyttää. Arvioin saamiani vastauksia lähiluottamuksen näkökulmasta. Minkä verkoston puoleen ihminen kääntyy silloin kun tarvitsee apua ja tukea omassa yhteisössään. Hyypä kuvaa tätä yksinkertaisesti sillä, minkä tahon puoleen ihminen kääntyy esimerkiksi harkitessaan talon ostoa. Onko ensisijainen taho viranomainen, kiinteistövälittäjä, pankinjohtaja, naapurit, ystävät ja sukulaiset. Hän puhuu arkipäivän verkostojen käytöstä. Hän olettaa, että jos luottamusta vallitsee ihminen kääntyy ensin epävirallisten tahojen ja vapaaehtoisten verkostojen puoleen ja jos niitä ei ole hän turvautuu virallisiin organisaatioihin (Hyypä 2002, 54-55.)

Heikkilä & Co. ovat tutkimuksessaan Hyvinvointi maalla ja kaupungeissa selostaneet asuinalueeseen kiinnittymisen taustoja. He kuvaavat erilaisia tutkimuksia, joissa asiaa on käsitelty. Tutkimuksissa on saatu ristiriitaisia tuloksia niistä tekijöistä, jotka edesauttaa kiinnittymistä asuinalueelle. Näissä on tutkittu muun muassa asumisajan

pitäen vaikutuksia yhteisöllisyyden kokemiseen. Myös palveluiden saatavuus ja laatu on nähty hyvinvointiin ja viihtyvyyteen vaikuttavina asioina. (Heikkilä 2002, 23).

5. OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

5.1. Tutkimusongelmat, tavoitteet ja kohderyhmä

Opinnäytetyö tehtiin Seinäjoen seudun elinkeinokeskukselle. SEEKillä on meneillään Komia- markkinointi, jonka tarkoituksena on markkinoida Seinäjoen kaupunkiseutua niin päättäjien, yrittäjien kuin muuttajienkin kohderyhmissä. Komia-hankkeen kohde alueen muodostaa noin 140 000 asukkaan alue. Tähän kuuluvat alueet ovat: Alavus, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lapua ja Seinäjoki. Hankkeeseen on liittynyt yhtenä osana uusien muuttajien houkuttelemine alueelle. Hankkeessa on panostettu työmarkkinoiden lisäämiseen ja niistä tiedottamiseen, asumisviihtyvyyteen ja tulomuuttajien palveluihin, koulutuksesta tiedottamiseen ja yritystoiminnan tukemiseen. Toiminta on monipuolista mm. neuvontaa, koulutusta, neuvotteluja sekä näkyviä tapahtumia eripuolella Suomea ja Eurooppaa. Työelämäohjaajana on toiminut Komia-markkinoinnin markkinointipäällikkö Tuula Lahti.

Opinnäytetyön innoittajana toimi oma paluumuuttoni Etelä-Pohjanmaalle vuoden 2012 alussa. Huomasin mieltäväni usein onko muutosta pääkaupunkiseudulta Pohjanmaalle järkeä? Mitkä seikat auttaisivat perhettämme sopeutumaan muutokseen, joita väistämättä tulimme kokemaan? Lisäksi mietin niitä motivaatioseikkoja, jotka olivat syynä oman muuttohankkeemme käynnistämiseen ja toteuttamiseen. Minulla ja perheelläni oli odotuksia asiasta, mutta ovatko odotukset täyttyneet? Lisäksi keskustelin Tuula Lahden kanssa Komia-markkinoinnista, johon olin törmännyt asuessani Etelä-Suomessa. Tämän markkinoinnin yksi osa-alue on muuttajien houkuttelemine Pohjanmaalle. Keskustelimme aiheesta ja siitä, onko motivaatioita ja muita asioita selvitetty hankkeen yhteydessä. Hän oli kiinnostunut myös saamaan tietoa toiminnan kehittämiseksi ja tueksi.

Tutkimusongelmiksi muotoutui tältä pohjalta selvittää 2010 Seinäjoen alueelle muuttaneiden ihmisten näkemyksiä seuraavista teemoista:

1. Minkälaisia ennakkokäsityksiä muuttajilla oli uudesta kotiseudustaan?
2. Minkälaisia motiiveja muutolle oli?
  - työuraan liittyen
  - perheeseen liittyen
  - asumiseen liittyen
3. Minkälaisia vaikutuksia muutolla oli perheelle/yksilölle
  - toimeentuloon ja työhön
  - asumisoloihin ja –ympäristöön
  - vapaa-aikaan
  - perhe- ja ystävyys-suhteisiin
4. Miten muutto on vaikuttanut yhteisöllisyyden kokemiseen?
5. Mitkä asiat ovat tukeneet jäämistä ja mitkä tekijät heikentävät jäämistä alueelle?
6. Onko muutto vaikuttanut positiivisesti vai negatiivisesti yksilön/perheen hyvinvointiin?

Kohderyhmäksi valittiin vuonna 2010 Seinäjoen alueelle vakinaisesti muuttaneita täysi-ikäisiä henkilöitä. Taloudesta valittiin kirjeen saajaksi vanhin henkilö. Henkilöt valittiin 500 henkilön satunnaisotannalla.

5.2 Kyselyn toteutus

Tutkimus oli luonteeltaan kvantitatiivinen kyselytutkimus. Tutkimuksessani käytin tiedonkeruumenetelmänä kyselyä. Käytin kolmea eri kysymysmuotoa, avoimia kysymyksiä, monivalintakysymyksiä ja asteikkoihin perustuvia kysymyksiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195). Kyselyä pidetään yhtenä tärkeänä tapana kerätä ja analysoida tietoa. Se on hyvä mittausväline, joka soveltuu yhteiskunnallisten ilmiöiden, ihmisten mielipiteiden ja toiminnan tutkimisessa, jossa on merkitystä myös asen-

teilla ja arvoilla. Haasteena tällaisella tutkimusmuodolla on epävarmuustekijät, joita se luo. Näitä on esimerkiksi se saadaanko riittävästi vastauksia, onko joukko riittävän edustava ja mittaavatko kysymykset oikeita asioita. (Vehkalahti 2008, 11-12.) Näitä samoja kysymyksiä kohtasin omassa tutkimuksessani. Vastausmäärä oli aluksi huolestuttavan alhainen, mutta parani loppua kohden. Kyselyssä ei ollut pakotettuja kysymyksiä, joten vastauksien määrä hieman vaihtelee eri osioissa, joka toi omia haasteita tulosten analysoinnissa.

Kysely toteutettiin loka-marraskuussa 2012. Kohdehenkilöille lähetettiin postitse kirje, jossa kerrottiin kyselyn tarkoitus ja tehtävä. Vastajat ohjattiin Seinäjoen seudun elinkeinokeskuksen nettisivujen kautta vastaamaan webropol-kyselyyn. Vastausaikaa oli kaksi viikkoa. Kyselyssä ei ollut salasanaa, joten on pieni mahdollisuus, että siihen vastasi myös muita kuin kutsuttuja henkilöitä. Riski tähän arvioitiin tilaajaorganisaation kanssa kuitenkin pieneksi, eikä mitään tähän viittaavaa ei tuloksissa havaittu.

Tulokset analysoitiin Webropol-ohjelmalla. Perusraportista hahmottui kokonaiskuva vastauksista. Ohjelman avulla ristiintaulukoin saatuja vastauksia ja loin erilaisia vastaaja ryhmiä. Paluumuuttajat olivat suurin ryhmä, joten sen antamia tuloksia vertailtiin muihin vastaajiin lähes kaikissa kysymyksissä.

5.3. Kyselyn luotettavuus

Tutkimuseettisesti on tärkeää, että kysely tehdään mahdollisimman luotettavasti, koska se vaikuttaa kiinteästi tutkimuksen laatuun. Laatuun ja luotettavuuteen vaikuttavat sisällölliset, tilastolliset, kulttuurilliset, kielelliset ja tekniset seikat. Reliabelisuus tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kaksi tutkijaa pääsee samaan tulokseen. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 183-185.) Validiudella tarkoitetaan kykyä mitata sitä asiaa mitä oli tarkoituskin mitata. (Hirsjärvi ym. 2009,231.) Työssäni olen pyrkinyt jokaisessa vaiheessa niin suunnittelussa, toteutuksessa kuin analysoinnissa luotettavuuden huomioimiseen.

6. TUTKIMUSTULOKSET

6.1. Taustatiedot

Kyselyyn vastasi 76 henkilöä. Kutsuja lähetettiin 500, joten vastausprosentti oli 15 %. Vastaajista naisia oli 58 % ja miehiä 42 %. Vastaajia oli kaikista ikäryhmistä ja vastaajien keski-ikä oli 37,5 vuotta. Suurin vastaajaryhmä oli avo- tai avioliitossa asuvat, joita oli 68 % ja loput vastaajista asuivat yksin. Vanhempien kanssa vastaajista ei asunut kukaan. Suurin osa vastaajista oli lapsettomia.

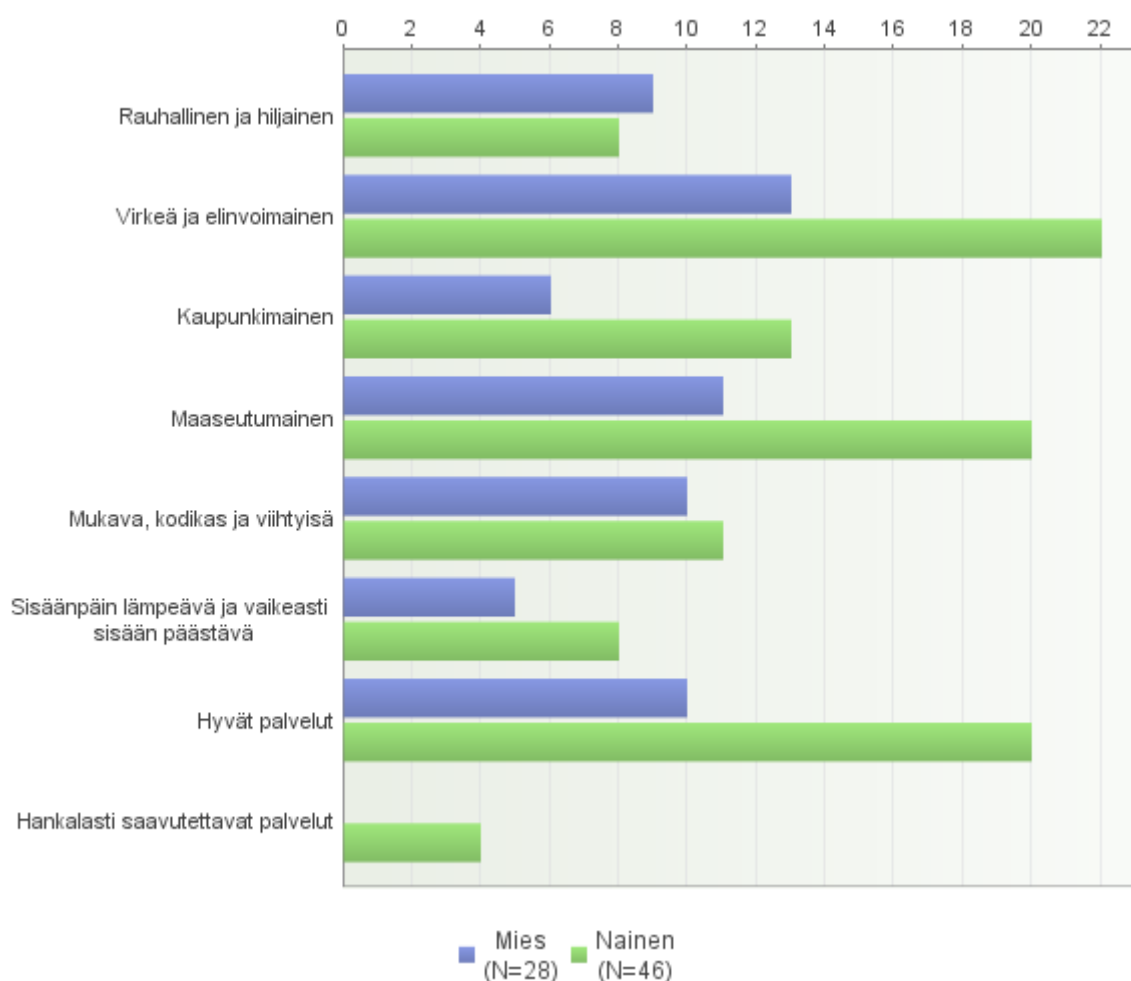
Vastaajista suurin osa, 36 %, oli kokoaikatyössä. Seuraavaksi suurin ryhmä olivat opiskelijat, joita oli 20 %. Seuraavina olivat työttömät ja osa-aikaisessa työsuhteessa olevat, molemmat noin 14 %:n osuudella. Yrittäjien, eläkeläisten ja muiden ryhmien osuus jäi selvästi vähäisemmäksi. Lisäksi muutama vastaaja ilmoitti olevansa viikot työssä toisella paikkakunnalla ja asuvansa viikonloput tällä alueella.

Koulutustaustassa suurimmaksi ryhmäksi nousivat ammatillisen perustutkinnon tai ammattikoulun suorittaneet vastaajat. Heitä oli lähes 44%. Toiseksi eniten oli ammattikorkeakoulun käyneitä 28 %. ja kolmantena olivat ylioppilastutkinnon suorittaneet 23 %:n osuudella.

6.2. Ennakkokäsitykset ennen muuttoa

Kyselyssä kartoitettiin muuttajien ennakkokäsityksiä alueesta ennen muuttoa kahdeksan väittämän avulla. Lisäksi vastaajat saivat kertoa vapaasti omista ennakkokäsityksistään avoimessa osuudessa.

Taulukko 1. Ennakkokäsitykset ennen muuttoa

Lähes puolet vastaajista piti aluetta virkeänä ja elinvoimaisena, mutta samalla maaseutumaisena, jossa on hyvät palvelut. Eroavaisuuksia ennakkokäsityksissä ei ilmennyt sen suhteen olivatko muuttajat paluumuuttajia vai muusta syystä alueelle muuttaneita. Erot ennakkokäsityksissä miesten ja naisten välillä olivat myös vähäisiä. Naisilla oli miehiin verrattuna selvästi enemmän odotuksia siinä, että alueen palvelutarjonta on hyvää, toisaalta miehistä kukaan ei ennalta pitänyt alueen palveluita hankalasti saavutettavina.

Avoimissa vastauksissa odotukset olivat selkeästi positiivisia. Odotuksissa painopiste oli palveluiden laadussa ja saatavuudessa. Odotettiin, että paikka on ”sopivan” kokoinen ihmiselle, jossa asiat sujuvat jouhevasti;

”Ihmiselle sopiva maaseutukunta kaupungin imagolla.”

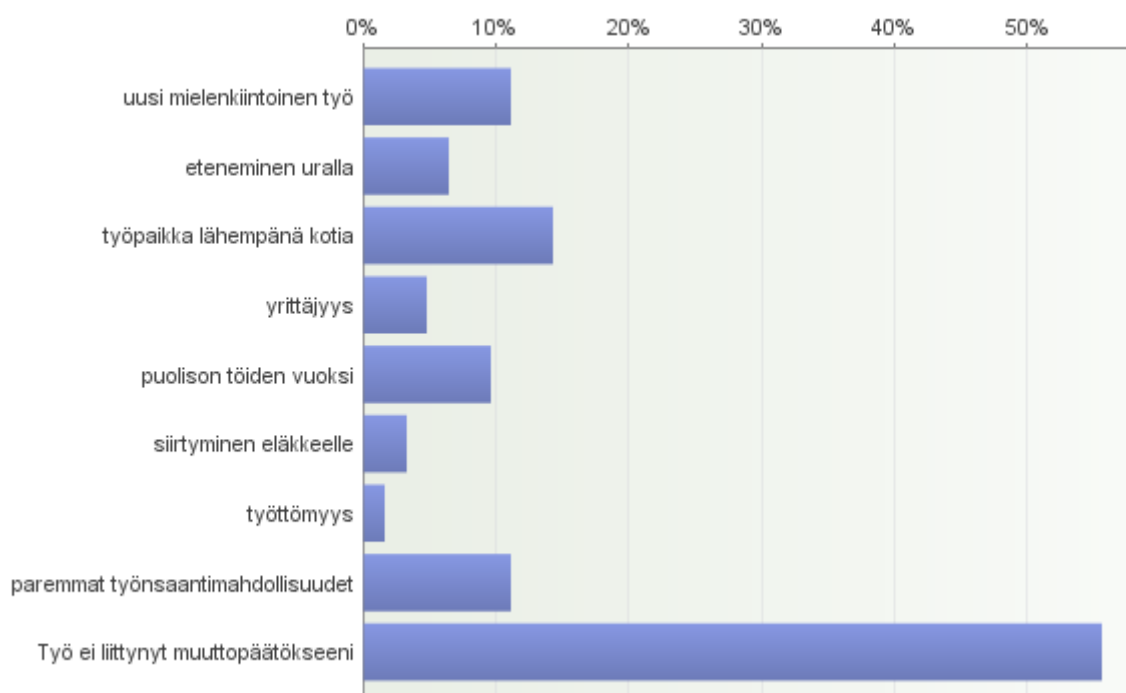
”Odotin, että ihmiset ovat rempseitä pohojalaasia, kaupunki pieni, mutta pystyy tarjoamaan täällä asuvalle lähes kaiken.”

Odotuksissa monella nousi myös lisääntyvät harrastusmahdollisuudet, mutta myös ajan lisääntyminen harrastamiselle. Lisääntyvä vapaa-aikaa odotettiin saavutettavan lyhyillä välimatkoilla ja ruuhkattomuudella. Nämä ihmiset olivat pääsääntöisesti paluumuuttajia isommista etelän kaupungeista.

Negatiivisissa odotuksissa oli selkeästi nähtävissä, että ne liittyivät henkilökohtaisiin toiveisiin. Olisi haluttu muuttaa johonkin toiseen kaupunkiin, mutta opiskelupaikkaa ei sieltä ollut saatu, joten odotuksetkaan eivät olleet korkealla. Myös naapuripitäjistä muuttaneille kaupunki oli entuudestaan tuttu ja kulunut, eikä sitä oikein osattu arvostaa, koska sen ei arvioitu antavan mitään uutta.

6.3. Muuton motiiveja

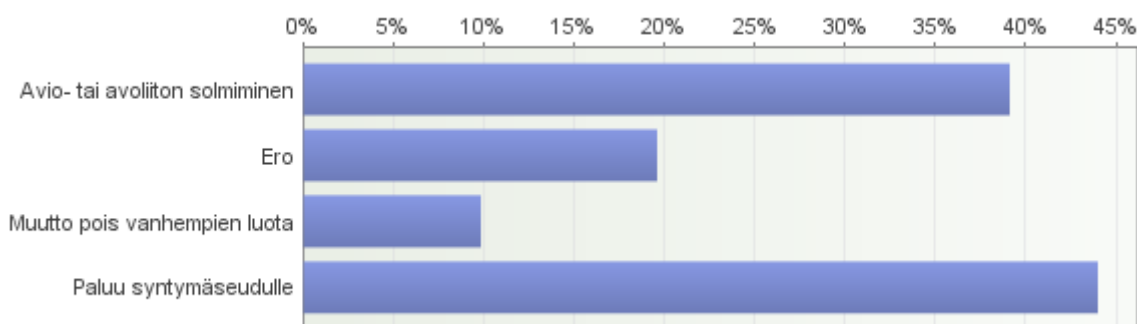
Taulukko 2. Uraan ja työhön liittyviä syitä muutolle

Työhön liittyvillä syillä on ollut hyvin vähäinen merkitys alueelle muuttaneiden keskuudessa, sillä yli 50 % vastaajista katsoi, ettei työ liittynyt lainkaan tehtyyn muuttopäätökseen. Avoimissa vastauksissa tätä selitettiin sillä, että tultiin opiskelemaan, mutta myös halulla olla lähempänä vanhempia ja ystäviä oli vaikutusta muuttopäätökseen.

Taulukko 3. Perheeseen liittyviä syitä muutolle

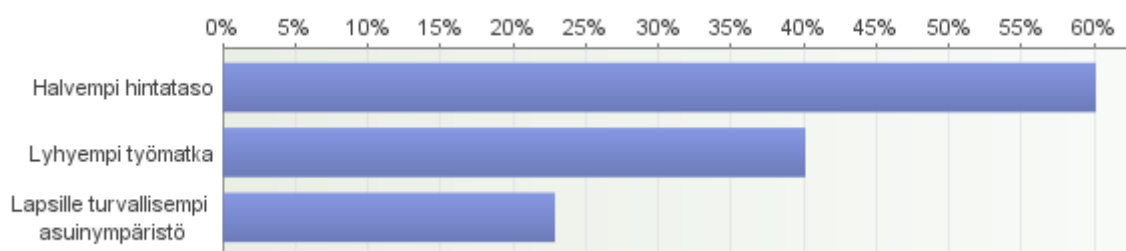

Muuttajista suurin osa oli paluumuuttajia kotiseuduille. Myös avo- tai avioliiton solmiminen oli merkittävä muuttoon vaikuttava syy. Tässä kohtaa tuli esiin myös perinteisten sukupuoliroolien vaikutus, sillä parisuhteen perusteella muuttaneista naisia oli kaksinkertainen määrä miehiin verrattuna.

Avoimissa vastauksissa tuli paluumuuttajien osalta esille muutto lähemmäs isovanhempia ja ystäviä. Yhdessä vastauksessa tuli myös esiin voimakkaasti arvopohjaan liittyvä motiivi muutolle;

” Halusin paremman asumistason perheelleni ja paremmat hoitopaikat lapsilleni. Tämän lisäksi tulevaisuudessa sellaisen paikan asua ja elää joka noudattaa niitä käsityksiäni elämän arvoista joita minulle opetettiin lapsena ja joista omat lapseni voisi ammentaa terveet elämän arvot.”

Taulukko 4. Asumiseen liittyviä syitä muutolle

Useimmat vastaajat pitivät halvempaa hintatasoa merkittävimpanä asumiseen liittyvänä muuttoperusteena. Miehet korostivat tätä asiaa jonkin verran naisia enemmän, naiset arvostivat hieman korkeammalle lyhyempää työmatkaa ja lapsiturvallisempaa ympäristöä kuin miehet.

Avoimissa vastauksissa tulee esiin jo taustatiedot kohdassakin havaittu opiskelijoiden merkittävä osuus alueelle muuttaneista, sillä useammassa vastauksessa tärkeimmäksi muuttomotiiviksi nousi opiskelupaikka. Alueen ruuhka-Suomea rauhallisempi elämänmeno ja turvallisuus sekä paremmat asumisolot nousivat esille avoimissa vastauksissa. Niissä toistuu turvallisuus lapsille ja myös yhteisöllisyyden merkitys oli koettu tärkeäksi.

”Edellinen asuinkuntamme oli menettänyt yhteisöllisyyden täysin mitä pidän yhtenä tärkeimmistä pienen kansamme arvoista ja joista sain itse nauttia lapsena. Onneksi Seinäjoki on edelleen asukkaidensa kunta ja olemme saaneet jo nyt kokeneet kuinka lapsista huolehditaan samalla kadulla yhteisesti ja se on hienoa!”

”Lapsesta ei täällä tule niin reikäpää, kuin E-Suomessa”

6.4. Muuton vaikutukset

Tutkimuksessa kysyttiin myös muuttajien näkemystä siitä, miten muutto oli heidän mielestään vaikuttanut elämän eri alueilla. Kysymyksen vastausvaihtoehdot olivat:

heikentynyt paljon, heikentynyt jonkin verran, ei muutosta, parantunut jonkin verran ja parantunut paljon.

Kolmessa kysymyksessä kartoitettiin muuton vaikutuksia toimeentuloon, työoloihin ja urakehitykseen. Vastausten perusteella muutokset ovat olleet vähäisiä, työoloissa ja urakehityksessä voi sanoa useimpien vastaajien mielestä tapahtuneen hienoista parannusta, mutta muutosta ei voi pitää merkityksellisenä kahden vuoden asumisen jälkeen.

Kahdessa kysymyksessä kartoitettiin muuton vaikutuksia asuinoloihin ja –ympäristön laatuun. Annettujen vastausten perusteella muuton voi katsoa vaikuttaneen asuinoloihin ja asuinympäristön laatuun positiivisesti, vastaajista yli puolet katsoi niiden parantuneen ja vain alle 15 %:n mielestä suunta oli muuton jälkeen ollut huonompaan päin.

Vapaa-ajan vietto- ja harrastusmahdollisuuksien parantumiseen ja laatuun oltiin muuton jälkeen kaikkein tyytyväisimpiä. Selvästi yli puolet vastaajista näki näiden asioiden parantuneen, kun taas vain alle 10 %:a vastaajista oli sitä mieltä, että asiat olivat huonommin.

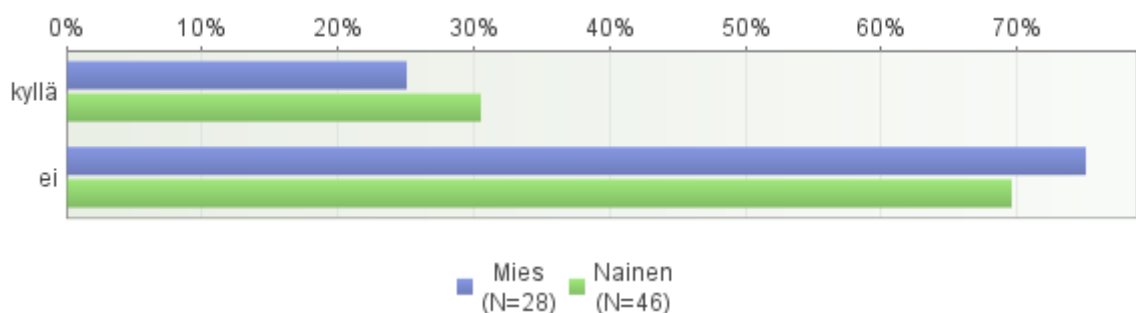
6.5. Yhteydenpito ja verkostoituminen muuton jälkeen

Sosiaalisiin suhteisiin muutolla ei koettu olleen olennaista merkitystä. Vastauksien perusteella perhesuhteet ovat parantuneen muuton myötä, ystäviin ja naapureihin suhteiden koettiin pysyneen lähes ennallaan. Vastaajista vähän alle puolet ilmoittivat tapaavansa sukulaisiaan enemmän kuin ennen, tämä selittyy paluumuuttajien suurella määrällä. Vastaajissa oli kuitenkin 16, jotka sanoivat, etteivät tapaa alueella asuvia sukulaisiaan koskaan. Ystäviä vastaajista puolet ilmoitti tapaavansa viikoittain, mutta työkavereita ei tavattu vapaa-ajalla lähes koskaan. Myöskään harrasteryhmien jäseniä ei tavattu lähes koskaan harrastuksen ulkopuolella.

6.6. Kokemukset verkostoitumisen haasteista.

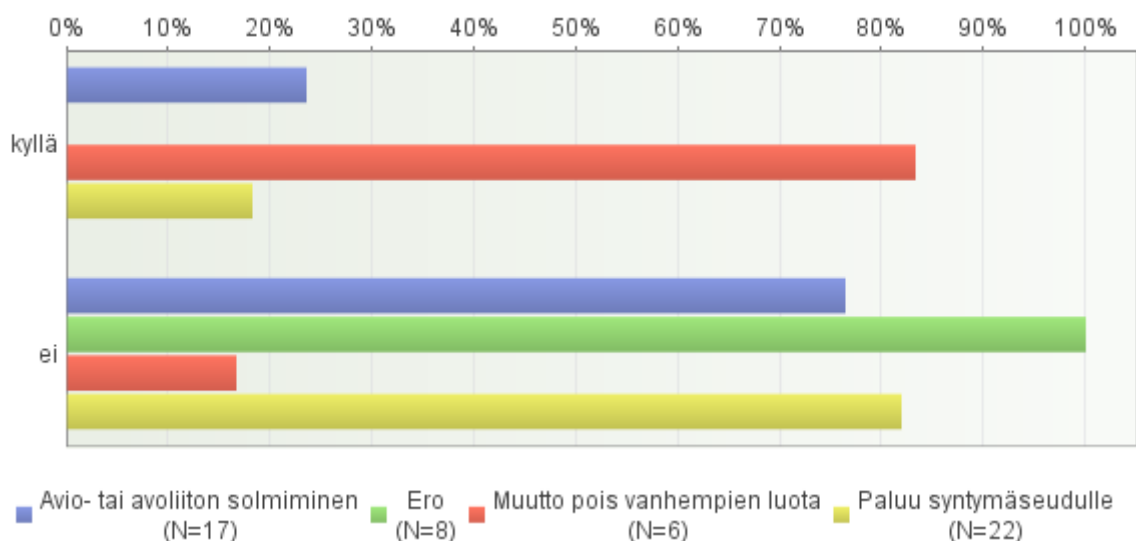
Edelliseen kohtaan liittyen muuttajilta kysyttiin, kokivatko he vaikeaksi ystäväystymisen naapureiden kanssa. Puolet vastaajista sanoi olevansa yhteydessä naapureihinsa viikoittain ja 12 vastaajista päivittäin. Vastaajissa oli kuitenkin 10 henkilöä, jotka ilmoittivat, etteivät ole yhteydessä naapureihinsa koskaan.

Taulukko 5. Ystäväystymisen vaikeuden kokeminen sukupuolen mukaan

Vastausten perusteella tutustuminen uusiin naapureihin koettiin pääsääntöisesti helpoksi, myöskään sukupuolien välillä ei ollut suurta eroa. Koulutustaustallakaan ei ollut oleellista vaikutusta tutustumiseen, koska yli 70 % kunkin ryhmän vastaajista ilmoitti kokevansa ystäväystymisen helpoksi.

Taulukko 6. Ystäväystymisen vaikeuden kokeminen eri muuttajaryhmien mukaan

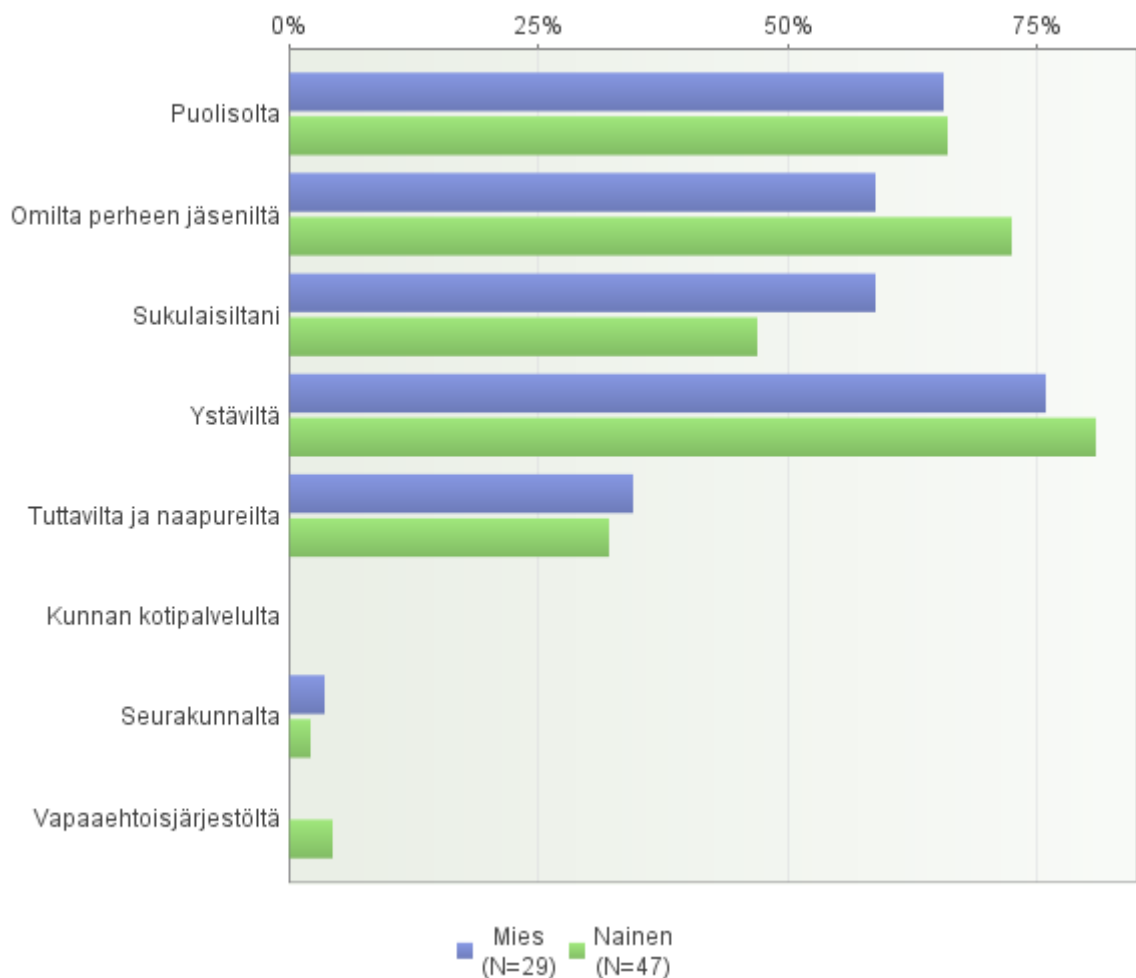

Luokiteltaessa vastaajat muuttoajan perhetilanteen mukaan, huomataan aiemmin havaitusta poikkeavia tuloksia. Lähes kaikki vanhempien luota pois muuttaneet kokivat tutustumisen uusiin naapureihin hankalaksi: Vastaavasti taas erotilanteessa muuttaneet eivät kokeneet lainkaan vaikeuksia uudessa naapurustossaan.

Yhteisössään ulkopuoliseksi jäämisen kokemuksia oli vastaajista vain 3 %:lla: Samoin koettiin, että välit naapureihin olivat nykyisellään hyvin. 55% oli tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen vain 5 % haluaisi lisätä vuorovaikutusta.

6.7. Tukiverkostot

Taulukko 7. Koen saaneeni tukea viimeisen vuoden aikana seuraavilta henkilöiltä

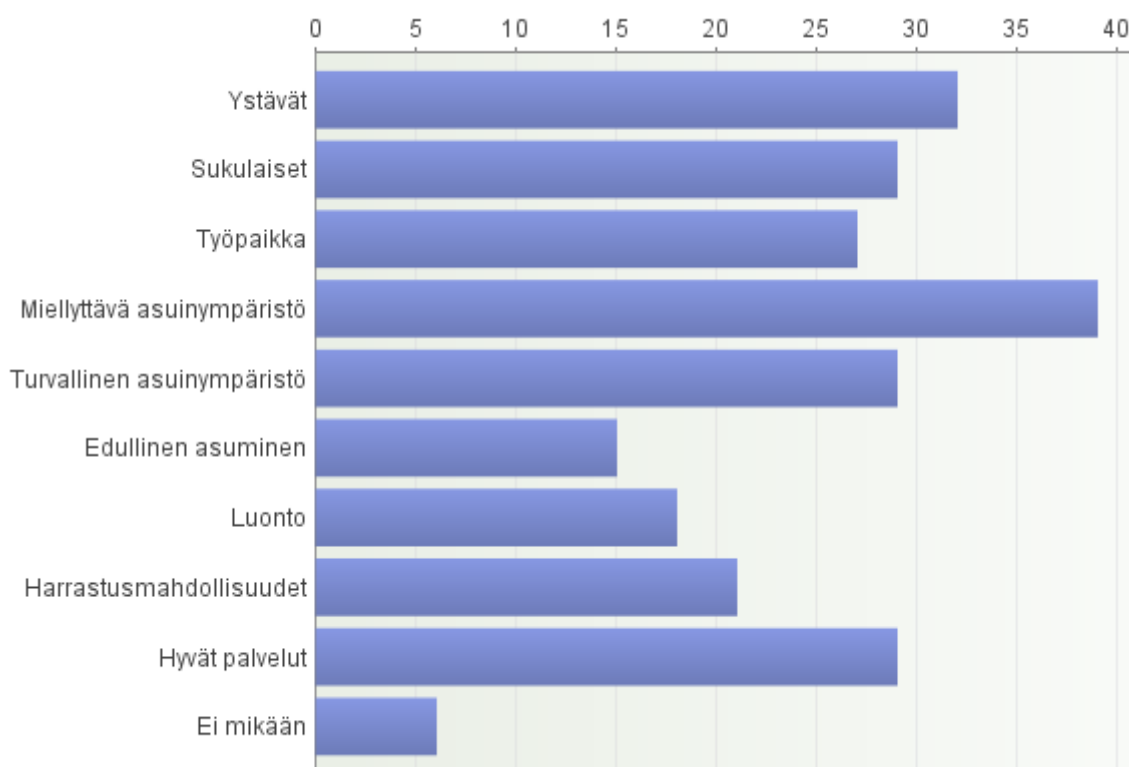
Sukupuolten välillä ei voida nähdä merkittäviä eroja tukiverkossa. Ystävät, puoliso ja oma perhe nousevat tärkeimpään osaan, yhteiskunnan tai kolmannen sektorin tarjoamien tukipalveluiden rooli jäi kyselyn mukaan olemattomaksi.

Verrattuna muihin muuttajaryhmiin paluumuuttajat kokivat saaneensa jonkin verran enemmän tukea sukulaisiltaan ja tuttaviltaan kuin muut. Heilläkin ystävien ja oman perheen merkitys tukiverkostona oli huomattavasti tärkeämpää.

6.8. Jäädä vai lähteä?

Kyselyssä haluttiin selvittää, mitkä asiat tukevat jäämistä alueelle ja mitkä he kokevat esteeksi jäämiselle.

Taulukko 8. Asiat, jotka tukevat jäämistä alueelle

Suurimmaksi asiaksi, jonka koettiin vaikuttavan jäämiseen, oli miellyttävä asuin ympäristö. Ystävät, turvallinen ympäristö ja hyvät palvelut ovat myös tärkeitä. Nämä samat asiat nousivat tärkeiksi myös ennako-odotuksissa.

Myös 71% vastaajista sanoo, että asuin ympäristö on vastannut heidän toiveitaan. Avoimissa vastauksissa esille nousee selkeästi tyytymättömyys alueen infrastruktuuriin. Palvelujen laatu ja saatavuus on koettu ongelmalliseksi. Myös kulttuuritarjonta koettiin osassa vastauksia liian suppeaksi. Keskustan rakentaminen ja julkinen liikenne ei vastaa odotuksia. Myös keskusta-alueen arkkitehtuuri ja parkkipaikkojen maksullisuus harmittaa. Asuntojen hintojen kalleus on yllättänyt, odotuksissa on ollut halvempi hintataso ja laadukkaampi asuminen.

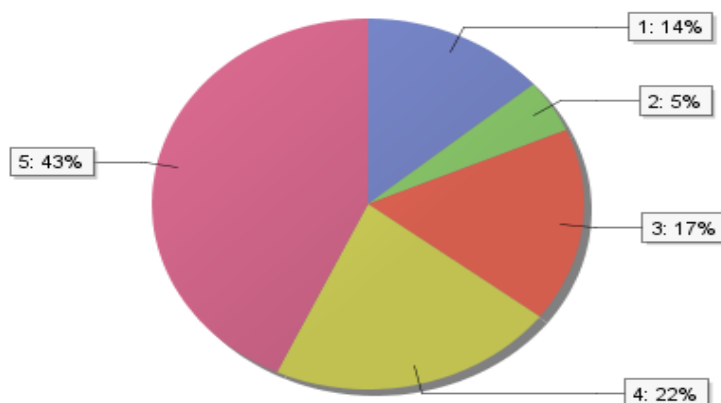
” Autottomana liikkuminen on erittäin hankalaa, koska linja-autot kulkevat järjettömästi...”

”... täällä kahvilat/ravintolat ym. oleskelupaikat menevät todella aikaisin kiinni.”

”Keskusta ei näytä kaupungin keskustalta. Työ on iso ja pitkäkestoinen, mutta keskustaan on ehdottomasti satsattava. Nykyinen peltomarkettitilook on hieman nolo, epäkäytännöllinen ja junttimainen.”

Taulukko 9. Kuinka todennäköisesti asut Seinäjoella /Etelä-Pohjanmaalla 5 vuoden kuluttua

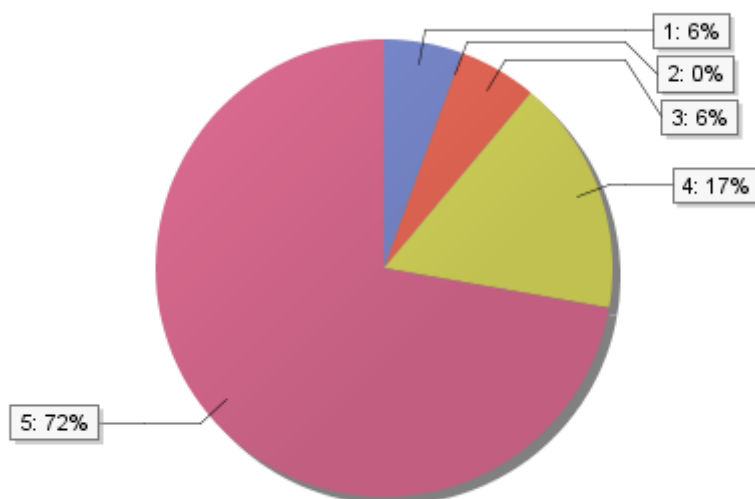
(1 erittäin epätodennäköistä, 2 epätodennäköistä, 3 en osaa sanoa, 4 todennäköistä, 5 erittäin todennäköistä)

Vastausten mukaan alueelle muuttaneet ovat pääasiassa tyytyväisiä tekemäänsä valintaan, 65 % vastaajista piti todennäköisenä tai erittäin todennäköisenä asuvansa täällä pidempään.

Taulukko 10. Paluumuuttajien näkemys asumisesta alueella tulevaisuudessa

1. Kuinka todennäköisesti asut Seinäjoella /Etelä-Pohjanmaalla 5 vuoden kuluttua/paluumuuttajat (1 erittäin epätodennäköistä, 2 epätodennäköistä, 3 en osaa sanoa, 4 todennäköistä, 5 erittäin todennäköistä)

Jos tarkasteluun otetaan pelkästään paluumuuttajat, sitoutuminen alueelle on vieläkin voimakkaampaa, 72 % vastaajista pitää erittäin todennäköisenä asuvansa alueella vielä viiden vuoden kuluttua ja jos otetaan mukaan myös ne, jotka pitävät täällä asumista todennäköisenä, prosenttiluku nousee lähes 90. Voidaankin sanoa, että paluumuuttajat ovat tulleet tänne jäädäkseen, eivätkä muutkaan, ainakaan kahden vuoden asumisen jälkeen, koe hankalaksi integroitumista alueeseen.

6.9. Muuton vaikutukset koettuun hyvinvointiin

Vastaajien mukaan muutto on vaikuttanut heidän hyvinvointiinsa positiivisesti. 83% vastanneista sanoi muuton lisänneen heidän hyvinvointiaan;

”Täällä elämä ei ole niin hektistä kuin etelässä, joten stressitasokin on paljon alempi.”

”Lasten turvallinen kasvuympäristö tuo mielenrauhaa”

”Jää enemmän omaa aikaa, kun työmatka on lyhyt.”

”Seinäjoki on edelleen turvallinen kaupunki ja ihmiset tuntevat toisiaan vaikka väkiluku on kasvamaan päin. Rehtiys ja maalaisjärki ohjaa osaltaan toimintaa ja tietty jääräpäisyys on toisinaan paikallaan. Mielestäni jos menttaliteetti säilytetään samana ja talous tilanne sen sallii, tästä seudusta tulee vielä koko suomen sveitsi minne ihminen haluaa muuttaa maailman hullutuksia pakoon....”

Negatiivissa asioissa esille nousi työttömyys, parisuhteen päättyminen ja yksinäisyys. Myös avun saamisessa oli koettu jonkin verran ongelmia.

7. JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Kyselyssä vastaajat saivat antaa arvosanan uudelle kotiseudulle. Keskiarvoksi vastauksista tuli 8. Tämä on noin kaksi vuotta alueella asuneilta hyvää keskitasoa. Parannettavaa löytyy, mutta päätös muutosta on koettu oikeaksi.

Muuton motiiveissa yllättävää oli se, että yli 50 % vastaajista ilmoitti, että työ ei liittynyt mitenkään muuttopäätökseen. Itäpuiston (1999) tutkimuksessa työ oli motiivina 35%:lla muuttajista. Tähän liittyi paljon tavoitemuuttajia, jotka halusivat parempia työmahdollisuuksia ja etenemistä urallaan (Itäpuisto 1999,55-56). Tämän voi tulkita niin, että taloudelliset seikat eivät ole olleet isoimpana motivaationa vaan on haluttu elämänlaadullisia parannuksia.

Perheeseen liittyvissä syissä isoimmaksi ryhmäksi nousivat paluumuuttajat. Tulos on samassa linjassa Aron tutkimusten kanssa. Hänen vetovoimaisuus tutkimuksissa Pohjanmaan alue on erottunut suurena paluumuuttajien keskuudessa.

Asumiseen liittyvät syissä vahvimpana odotuksena oli halvempi hintataso. Toteutuneissa tuloksissa oli havaittavissa, että tähän oli kuitenkin hieman petytty. Hintataso ei ollutkaan niin alhainen kuin oli odotettu. Hintatasoon vaikuttaa alueen muuttovoitto, joka pitää asuntojen hinnat korkeina. Tyytyväisyys asumisoloihin ja –ympäristöön oli kuitenkin selkeästi parantunut muuton myötä.

Tuloksista oli nähtävissä, että lähiverkostot olivat toimivat ja niitä osattiin myös hyödyntää. Lähiverkostot antavat tukea ja turvaa ja myös edistävät hyvinvointia. Tuloksissa tärkeimmäksi tuen antajaksi nousivat juuri lähiverkostot puoliso, perheenjäsenet, ystävät sekä sukulaiset. Tuloksissa myös naapureilta oli saatu tukea viimeisen vuoden aikana. Tämä tulos on myös linjassa Hyypän (2002) tutkimuksen kanssa. Siinä hän näkee, että jos ihmisen lähiverkosto on ensisijainen taho, johon ollaan yhteydessä, ihminen on kiinnittynyt asuinalueeseensa ja kokee luottamusta ja turvallisuutta. (Hyypä 2002,55). Sosiaalinen pääoma ilmeni vastauksista ihmisten kokemana hyvinvointina, turvallisena asuinympäristönä sekä vuorovaikutuksena sosiaalisissa verkostoissa. Vastaajissa iso osa oli paluumuuttajia. Heidän kohdallaan olisi voinut olettaa, että sukujuurien sijaitseminen alueella lisäisi muihin verrattuna sukulaisten roolia lähiverkostossa. Heilläkin kuitenkin tuen antajina ensimmäisinä olivat ystävät. Sukulaiset verrattuna muihin vastaajaryhmiin oli hieman merkittävämmässä roolissa, mutta ei siis kuitenkaan huomattavassa roolissa.

Yhdeksi tärkeäksi tekijäksi nousi koko tutkimuksessa niin odotuksissa kuin toteutuneissa asioissa lisääntynyt vapaa-aika ja sen laadun paraneminen sekä harrastusmahdollisuudet. Tätä seikkaa ei voi missään nimessä sivuuttaa, koska se nousi niin tärkeäksi. Tulevaisuuden hankkeissa, joissa houkutellaan muuttajia tai pyritään kiinnittämisen vahvistamiseen alueella, tämä seikka on huomioitava. Pelkkä työn houkuttelevuus ja uramahdollisuudet eivät ainakaan tätä joukkoa motivoineet. Keskeistä oli sopivan kokoinen maalaiskaupunki, jossa palvelut on saatavilla ja ympäristö tukee hyvinvointia. Motivaationa oli turvallisuuden tunteen saaminen yhteisöllisellä alueella. Markkinoinnissa ja tapahtumissa näihin seikkoihin siis kannattaa satsata, ihminen tarvitsee juurilleen kasvualusta, jonka yhteisöllinen ja miellyttävä alue voi tarjota. Jatkotutkimuksen kohteena voisi olla vielä syvemmin selvittää miten yhteisöllisyys kehittä-

tyy ja minkälaisia hyviä käytänteitä on alueellisesti olemassa ja miten niitä voitaisiin jakaa kaikkien käyttöön.

Opinnäytetyö prosessina oli haastava, mutta oppimisprosessina työn tekeminen vahvisti ammatti-identiteettiäni yhteisöpedagogina. Suurimmat haasteet liittyivät asian rajaamiseen sekä analysointiin. Yhteisöllisyydestä on paljon tutkittua tietoa, mutta oleellisen löytäminen juuri tähän aiheeseen oli haaste. Analysoinnissa haasteena oli kysymysten asettelussa ja vastausten pakottamisessa olleet puutteet, jotka vaikeuttivat jossain määrin kysymysten keskinäistä vertailua.

LÄHTEET

Ellonen Noora, 2008 ,Kasvatusyhteisö nuoren turvana. Tampereen Yliopistopaino.

Humak, opinnäytetyönopas.

Heikkilä, Matti; Rintala, Taina; Airio, Ilpo & Kainulainen, Sakari 2002. Hyvinvointi ja tulevaisuus maalla ja kaupungissa. Stakesin tutkimuksia 126.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi. Joensuun

Hyypä, Markku T. 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hyypä, Markku T. 2005. Me-hengen mahti. Keuruu. PS-kustannus.

Itäpuisto, Timo 1999. Kotipesänä Pohjanmaa – Etelä-Pohjanmaan muuttajat ja kotiseudulla pysyneet. Siirtolaisinstituutti, Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia Nro 2.

Tomi Kankainen. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylän Yliopisto. Robert D. Putnam – sosiaalisen pääoman puolestapuhuja. Viitattu 30.10.2010.

<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/robert-d-putnam-2013-sosiaalisen-paaoman-puolestapuhuja>

Kumpulainen, Riitta 2004. Mielenterveys lehti. Hyvinvointia yhteisöllisyydestä. Viitattu 30.10.2010 http://www.aikakaus.fi/al_koulussa/artikkelipankki/yhteisollisyys.htm

Lähteenoksa, Meri 2008. Viisas arki opas yhteisöllisyyteen. Keuruu. Like-kustannus.

Moisio, Pasi & Karvonen, Sakari & Simpura, Jussi & Heikkilä Matti 2008. Johdanto. Teoksessa Moisio, Pasi & Karvonen, Sakari & Simpura, Jussi & Heikkilä Matti (toim.) Suomalaisten hyvinvointi 2008. 2.painos. Vammala: Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus.

Paasivaara, Leena & Nikkilä, Juhani 2010. Yhteisöllisyydestä työhyvinvointia. Helsinki: Kirjapaja

Pehkonen Aini. 2004, Kylä kutsuu. Siirtolaisinstituutti Turku. Yliopistopaino, Helsinki.

Tapaninen, Annikka; Kauppinen, Tapani; Kivinen, Kirsti; Kotilainen, Helinä;
Kurenniemi, Marja & Pajukoski, Marja 2002. Ympäristö ja hyvinvointi.
Helsinki: WSOY.

Vehkalahti, Kimmo 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

Viitattu 20.10.2012 www.stat.fi Tilastokeskuksen tietokanta; muuttovirrat.

Viitattu 30.10.2010 Seinäjoenkaupunki/ kehittämispalvelut. Lehdistötiedote
24.10.2010. Alueiden välinen kilpailu jakaa Suomea – Menestynyt Seinäjoki vahvistaa edelleen kilpailukykyä.

LIITTEET

LIITE 1. Kysymykset

Komia

Kiitos, että tulit vastaamaan kyselyyn! Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa Seinäjoen seudulle 2010 muuttaneiden näkemyksistä uudesta kotiseudustaan. Vastaamiseen kuluu aikaa vain muutama minuutti.

TAUSTATIEDOT

Sukupuoli

Mies

Nainen

Syntymävuosi

4 merkkiä jäljellä

Perhetilanne

Asuu yksin

Asuu avio- tai avopuolison kanssa

Asuu vanhempien kanssa

Alle kouluikäisiä lapsia, montako

Kouluikäisiä lapsia, montako

Elämäntilanne

Kokoaikaisessa palkkatyössä

- Osa-aikaisessa palkkatyössä
- yrittäjä, ammatinharjoittaja
- työtön tai lomautettu
- eläkkeellä tai osa-aika eläkkeellä
- opiskelija
- perhevapaalla

Jokin muu, mikä

Koulutus

- kansakoulu tai peruskoulu
- ylioppilas
- ammattikoulu tai ammatillinen perustutkinto
- ammattikorkeakoulu
- yliopistotutkinto

Komia

ODOTUKSET

Ennakkokäsitykset ennen muuttoa

- Rauhallinen ja hiljainen
- Virkeä ja elinvoimainen
- Kaupunkimainen

- Maaseutumainen
- Mukava, kodikas ja viihtyisä
- Sisäänpäin lämpeävä ja vaikeasti sisään päästävä
- Hyvät palvelut
- Hankalasti saavutettavat palvelut

Kerro omin sanoin, mitä odotuksia sinulla oli Seinäjoen seudusta ennen muuttoa

Komia

MOTIIVIT MUUTOLLE

Minkälaisia uraan ja työhön liittyviä syitä sinulla oli muutolle

- uusi mielenkiintoinen työ
- eteneminen uralla
- työpaikka lähempänä kotia
- yrittäjäyys
- puolison töiden vuoksi
- siirtyminen eläkkeelle
- työttömyys
- paremmat työnsaantimahdollisuudet

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi työoloihin

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäni vaikutti sinun/perheesi urakehitykseen

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi asumisoloihin

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi asuinympäristön laatuun

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi harrastusmahdollisuuksiin

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi vapaa-ajan laatuun

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi perhesuhteisiin

	1	2	3	4	5	
Heikkeni paljon	☐	☐	☐	☐	☐	Parani paljon

Miten muutto mielestäsi vaikutti sinun/perheesi ystävyysuhteisiin

	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

1   2   3   4   5

En koskaan   Joka päivä

Oletko kokenut vaikeaksi ystäväystyä naapureiden kanssa

kyllä

ei

Oletko kokenut olevasi ulkopuolinen yhteisössasi?

(1 en ollenkaan, 2 silloin tällöin, 3 melko usein, 4 erittäin usein)

1   2   3   4

En ollenkaan   Erittäin usein

Haluaisitko olla nykyistä enemmän tekemisissä naapureiden kanssa

nykyistä enemmän

nykyistä vähemmän

nykyinen tilanne on sopiva

Koen saaneeni tukea viimeisen vuoden aikana seuraavilta henkilöiltä

Puolisolta

Omilta perheen jäseniltä

Sukulaisiltani

Ystäviltä

Tuttavilta ja naapureilta

Kunnan kotipalvelulta

Seurakunnalta

Vapaaehtoisjärjestöltä

Muualta, mistä

Komia

JÄÄDÄ VAI LÄHTEÄ

Mitkä asiat tukevat jäämistä Seinäjoen seudulle

- Ystävät
- Sukulaiset
- Työpaikka
- Miellyttävä asuinympäristö
- Turvallinen asuinympäristö
- Edullinen asuminen
- Luonto
- Harrastusmahdollisuudet
- Hyvät palvelut
- Ei mikään

Joku muu, mikä

Vastaako asuinympäristö toiveitanne

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit ei, miksi ei

Minkälaisia uhkakuvia näette tulevaisuudessa asumisessa nykyisellä alueella

Kuinka todennäköisesti asut Seinäjoella /Etelä-Pohjanmaalla 5 vuoden kuluttua

(1 erittäin epätodennäköistä, 2 epätodennäköistä, 3 en osaa sanoa, 4 todennäköistä, 5 erittäin todennäköistä)

1 2 3 4 5

Erittäin epätodennäköistä   Erittäin todennäköistä

Mitä asioita haluaisitte kotipaikassanne parannettavan?

Minkä arvosanan kotipaikkanne teiltä saa? (4-10)

Muutto on vaikuttanut hyvinvointiini

- Positiivisesti
- Negatiivisesti

Kerro miten

Kiitos vastauksistasi!